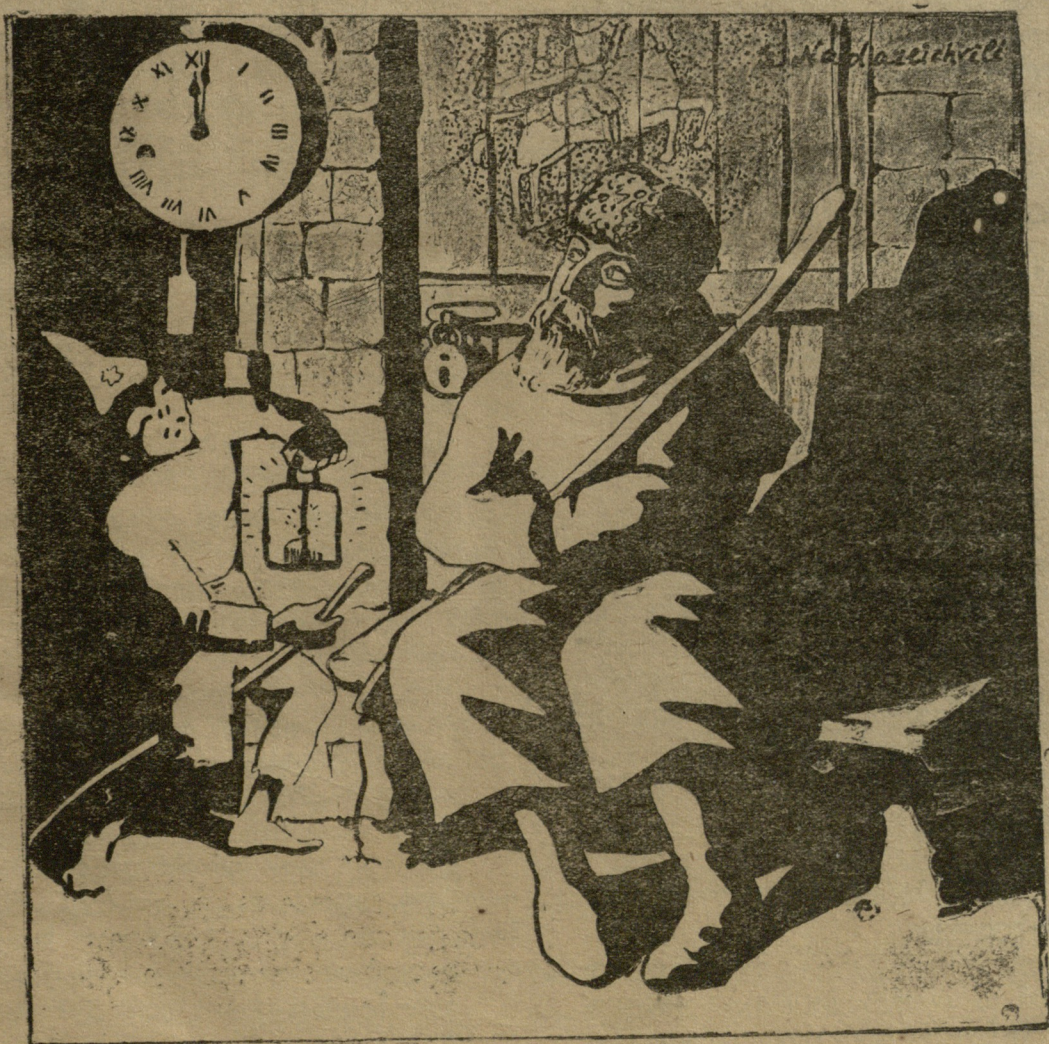

ფასი 50 გ.

საქართველოს მემკვიდრე

№
54

1921 წ.
იანვრის 1

კომუნისტი. ძია! არ მოგებურდა დარაჯობა? მოდი გამოგეცვალო! დახე საათსა,—დროა კიდევ!
ნოე. წადი თვემრთელი, ყმაწვილო, და გახსოვდეს, რომ „არ შეკჳვენის ვირსა რქანი, ყვავსა—
ვარდი“.

წაღწა

ქამთა გარეშე

(სახალწლო)

აღბათ ჩემი ფუქსავატობის ბრალია, რომ ყოველივე საზეიმო ცერემონია, გარეგანი სილამაზითა და ბრწყინვალეობით მოწყობილი, გულს მიტოვებს და სისხლს მიღელვებს ძარღვებში.

უბრალო სადარაჯო რაზმების შეცვლა ხომ რა არის, მაგრამ ამასაც ვერ ჩავუვლი ხოლომე გულგრილათ და აბა რა გასაკვირველია, რომ წელთა შეცვლის ცერემონიის საკუთარი თვალთ ნახვის სურვილს ავეტანე საოცარის სიმძაფრით.

ამ სურვილმა ისე შემიბოჭა გონება, იმოდენათ დამიპყრო და დამიძონა, რომ რაც უფრო ახლოვდებოდა ძველისა და ახალი წელის შეხვედრა-გაყრის ჟამი, მით უფრო მეკარგებოდა ყოველივე ხალისი და სხვისი რისამე ინტერესი, გიჟივით სულ იმას ვფიქრობდი, როგორ მომეხერხებია მოუხერხებელი და წელთა შეცვლის ცერემონიას დავსწრებოდი.

— სად? სადა? სად?—ვიმეორებდი თუთიყუშით ამ ერთად ერთ სიტყვას, რადგან არ ვიცოდი რა ადგილს უნდა მომხდარიყო ეს ცერემონია.

ჩემი ყოფა აუტანელ ტანჯვით გადაიქცა და ის მდგომარეობა რომ კიდევ ორ კვირას გაგრძელებულიყო, ჯავრისაგან თავს მოვიკლავდი უეჭველად.

განგებამ შემიბრალა და ში დეკემბრის გარიყრაჟზე, როდესაც მრავალ ღამეების უძილობით დაქანცულ თვალებს წუთიერი რული მოეკიდა, სიზმარში გამომეცხადა ვიღაც საოცარი და საშიშარი, დიდებული სახის უზარმაზარი თეთრ წვერა მოხუცი, დამავლო ხელი, თვალის დახამხამებაში მთაწმინდის კორტოხზე ამისროლა და ერთ კარგა დიდ ლოდზე მიმითითა მაღლობ ადგილას.

— აი, აქ—წარმოსთქვა მოხუცმა და ისევ ჩემ ლოგინზე დამაბერტყა.

გამომეღვიძა.

წყალწაღებული ხავსს ეკიდებოდაო, ნათქვამია. არც ერთი სიზმარი არ ამხდომია ჩემს ღღეში, არცა რა მრწამდა საერთოდ სიზმრისა, მაგრამ ამ საოცარ სიზმარს მაინც ხელი ჩავკიდე და ძველი წელიწადის უკანასკნელი შუალამე რომ მოახლოვდა მთაწმინდის აღმართს შევუდექი დავითის ქუჩით.

12 საათის შესრულებას 20 წუთი აკლდა მთის წვერზე რომ აველი.

ორმოციოდე ნაბიჯი რომ ვავიარე გავაკების შემდეგ, მოწყვეტით შევდექი და გულმა ჩქროლვა დამიწყო სიხარულისაგან:

თუმცა უმთვარობის გამო საგრძნობლად ბნელოდა, მაგრამ მე მაშინვე ვიცანი ის ადგილი, ზრდილმა რომ მანიშნა სიზმარში.

უცებ სიბნელეში რაღაც არა სასიამოვნო ხითხითი მომესმა და შემდეგ დაძახება გავიგონე:

— თავუნა, თავუნა, ხი-ხი-ხი! აქ მოდი, კაცო! რას გაშტერებულხარ მაგ სიბნელეში?

ტანში ჟრუანტელმა დამიარა. რის გაჭირვებით ვძლიე უნებლიე შიში და იქითკენ წავედი, საიდანაც მეძახოდენ.

სიზმარში ნანახ ქვაზე ვილაკ კაცი იჯდა არხენათ, ბეწვიან ქურქში გახვეული, თავი ჩემკენ წამოეყო და ხითხითს განაგრძობდა.

შიშმა გამიარა და ცნობის მოყვარეობამ ამიტანა:

— ვინ უნდა იყოს?—ვფიქრობდი მე: ნუთუ ჩემს გარდა კიდევ სხვა მოსულა ამალამინდელ ამბის საყურებლად?

თვალი თვალთან მივუტანე და გულმოდგინეთ მივაჩერდი სახეში. წვერ-ულვაში მოპარსული ჰქონდა და წვრილ თვალებსა და თხელ ტუჩებზე ცულლუტობის ბეჭედი აჯდა. თითქოს მენახა სადღაც, ძალიან ხშირადაც მენახა, მაგრამ მაინც ვერ მომეგონებია, ვინ უნდა ყოფილიყო.

— რას ჩამაცივდი, კაცო, სახეში? ხი-ხი-ხი! ვერ მიცანი?—მკითხა ისეთივე ხითხითით.

— ძალიან მეცნობით, მაგრამ მართალი მოგახსენოთ, არ მაგონდებთ.—ვუთხარი მე.

უცნობმა უფრო ხმა-მაღლა გაღიხარხარა.

— ერიპა! ყოჩაღ, თავუნა? კარგი, ვთქვათ, მე არ მაგონდები, მაგრამ არც ის-მაგონდება, რისთვის მოსულხარ აქა ამ შუალამეზე?

— ნუ თუ?—წამოვიძახე მე და სიტყვა ყელში გამეხიარა.

— სწორეთ! ხი-ხი-ხი! შენ, რასაკვირველია ყავარჯნიან თეთრწვერა, ბერიკაცის დახვედრას ელოდი! ხა-ხა-ხა! ბოდის ვიხდი მოლოდინის გაცრუებისათვის! დიახ, მე გახლავარ ძველი წელიწადი და, როგორც ჰხედავ, არც თუ ისე ძველი ვარ, ხა-ხა!

ფეხზე წამოდგა კობტად და ერთ ორჯერ შემოტრიალდა ქუსლებზე. რომ ყოველ მხრიდან შემეხედა მისთვის. შემდეგ ქურქი გაიხსნა და საგანგებოთ შეკერილ ფრენჩის ჯიბეში ოქროს ძეწკვიანი დიდი ოქროსავე საათი ამოიღო, ბყინის ასანთს მოუკიდა და დაჰხედა. თითებზე ბრილიანტის ბეჭდები აუბრჭყვიანდა.

— დახე, დრო მოსულა კიდევ!—წარმოსთქვა მან და საათი თვალებთან მომიტანა.

თორმეტის შესრულებას ორი წუთი-და აკლდა.

— აბა, მოემზადე! ეხლავე ჩემი მემკვიდრე მოვა.

ცოტა არ იყოს გაბიზბრუებულად ვიგრძენი თავი. რას ველოდი და რა დამიხვდა? მაგრამ ეს მოულოდნელი ამბავიც ხომ ძლიერ საინტერესო იყო და ყურადღებით ველოდი მის განვითარებას.

ძველ წელიწადს საათი ხელში ეჭირა და თვალს არ აშორებდა.

თორმეტი რომ შესრულდა, საათი დახურა და თვალ-დასმით მიაჩერდა ბნელ სივრცეს.

— დასწყევლოს ღმერთმა, არ მოდის! — წამო-
იძახა მან: ჯერ არც კი შესდგომია საქმეს და აქე-
დანვე ცუდლუტობა დაიწყო: იგვიანებს, როგორც
რესპუბლიკის ყველა მოხელეს ჩვევია, ხა-ხა-ხა!

ცოტა ხანს კიდევ უცქირა სივრცეს, შემდეგ
დაჯდა და საათი ჯიბეში ჩაიღო.

— За ми-лыхъ женщинъ преле-е-стныхъ
женщинъ... — დაიწყო მან ღიღინი, თითქოს მე
არც კი ვყოფილიყავი იქ.

— ეს რა უზრდელი ვინმე ყოფილა! — ვფაქ-
რობდი მე. რა უსიამოვნო სახე აქვს, როგორ
იქცევა?

უცებ ღიღინი შესწყვიტა და ხმა მალლა გა-
ღიხარხარა.

— ხა-ხა-ხა! ტყუილად გავლანძღე ის ქაბუკი,
თაგუნჯან! ის არაფერ შუაშია!.. სულ ჩვენი მთა-
ვრობის ბრალია! არა, როგორ არ მომაგონდა,
დასწყევლოს ეშმაკმა! რა მომარბენინებდა! ჩვენ,
ჩემო ძვირფასო ამხანაგო თაგუნა, კიდევ ერთი
საათი უნდა დავარგვალოთ ლოდინში! სულ და-
მაიწყდა, რომ ჩვენი დრო ერთი საათით წინ არის...
კონიაკი მაინც მქონდეს თან — თავს შევიქცევდით!
ეჰ, რა გაეწყობა! ახია ჩემზე: ასე იცის წესიერე-
ბამ და სამსახურის ერთგულებამ! მინ-დაა გიყვარ-
დე-ე-ე... დაიწყო კიდევ ღიღინი მან.

— იცი, თაგუნჩიკ? — მომმართა მე, როცა ღი-
ღინი გაათავა: ეხლა მე და შენ ჟამთა გარეშე
ვიყოფებით, ხა-ხა-ხა! ჩემი ყავლი გავიდა და ახა-
ლი წელიწადი კი ერთ საათს კიდევ დაიგვიანებს.
ჟამთა გარეშე, ჰა? როგორ მოგწონს? განა წარ-
მოიდგენდი როდისმე, რომ შენ, უბრალო მომაკვ-
დავი, დროთა სრბოლის გარეშე მოექცეოდი? ხუმ-
რობა იქით იყოს და რა ვაკეთოთ ამ ერთ საათში?
ბიჭო, იქნება ბანქო გაქვს ჯიბეში? არა? შეგარ-
ცხვინა ღმერთმა! ისეთ ცხრიანებს გადაგიშლიდი,
რომა!... მაშ, რა მოვიგონოთ, თაგუნ-ჯან, ჰა?

ეს ახირებული ძველი წელიწადი უფრო და
უფრო არ მომწონდა: შენობით ლაპარაკი, ეს „ბი-
ჭო“ და „თაგუნჯან“ მის უზრდელობას და თავ-
ხედობას ამხელდა და ნერვებზე მოქმედობდა.

— აფსუს, რა დრო მეკარგება! — განაგრძობ-
და ყბედობდას გასული წელი: ერთი საათი! ხუმ-
რობა ხომ არ არის? ამ ერთ საათში იმ ორი მი-
ლიონის თურქულ ლირების გაყიდვასაც მოვასწრე-
ბდი, მე და ჩემმა ღმერთმა! ეჰ, არა უშავსრა!
კიდევ გამოვაკეთებ საქმეს! მოვიდეს ერთი ის ლა-
წირაკი ჩემი მემკვიდრე! არ იფიქროს ტყუილად,
რომ ჩემს კომბინაციას გაექცევა! მისთანა ბალდე-
ბი გამიცურებია?... თაგუნა, შენს გაზრდას, ერთი
ჩამიყავი ხელი უკან საყელოში და ზურგი მომ-
ფხანჯ მარცხენა ბეჭთამ... ვერ წარმოიდგენ, რო-
გორ ამქავდა! — ჩაურთო მან თავის მონოლოგში
მოულოდნელათ და ზურგით მომიტრიალდა.

სისხლი ყელში მომადგა. ვგრძობდი, რომ
ეს მეტისმეტი თავხედობა და „ქამობა“ იყო, რომ
ასეთი მოპყრობით მამცირებდა და აბუჩად მიგ-
დებდა, მაგრამ, ჩემდა უნებურათ, რაღაც სულე-
ლური გაუბედავობის გამო, მაინც უარი არ ვუთ-
ხარი, ჩაფუყავი ხელი საყელოში და ფხანა დაფუწყე.

— უფრო ქვევით, ყმაწვილო!... მარ ხნით!
აი, მანდ, მაგრათ! ფრჩხილებით! ოო, ეგრე, ეგრე...
კმარა! გაიზარდე!

ხელი რომ ამოვიღე საყელოდან, ძველი წე-
ლი მოსხლეტით მოტრიალდა ჩემკენ, შიგ თვა-
ლებში ჩამაჩერდა და ისე დამიწყო ცქერა, თით-
ქოს რისიღაც წაკითხვა ნდომოდეს ჩემს სახეზე.
კარგა ხანს მიცქირა ასე, ექვის თვალით. შემდეგ
ხელები მხრებზე დამადო და უფრო დაბალის ხმით
მკითხა:

— გაფიცებ ყველაფერს, მითხარი გულ ახლი-
ლათ, რამ მოგიყვანა აქა?

ისე არ მოველოდი ამ კითხვას, რომ სახტად
დავრჩი და უეცრივ ვერა ვუბასუხებ-რა.

— იცი, რა გითხრა? მე არაფერი დამემალე-
ბა! მოდი, ხელი ხელს დაჰკარი: ნახევარ მილიონს
მოგცემ და წადი!

მე კიდევ უფრო დავიბენი, რადგან ასეთი
წინადადება ყოვლად გაუგებარი და უცნაური იყო
ჩემთვის.

— არ მესმის, რას მეუბნებით? რის ნახევარი
მილიონი?

რათ უნდა მომცეთ ნახევარი მილიონი? — წა-
ვილულულე მე.

— ე-ტე-ტე-ტე! მითომ ვერ გაიგოთ თაგუნამ! —
თითის ქნევით და ღიმილით მითხრა მან: კარგათ
ვიცი, შეილოსა, რისთვისაც გარჯილხარ ამ შუა-
ლამეზე და ამოდენა გზა გამოგივლია სიბნელესა
და სიცივეში! გინდა, ხელში ჩაიგდო, განა?

— არაფერი მესმის! ვინ უნდა ჩავიგდო ხელ-
ში? — გაკვირვებით ვკითხე მე.

— ვინა და ისა!

— ვინ ისა?

— ახალი წელიწადი!

— როგორ თუ ხელში ჩავიგდო?

ალბათ ჩემმა გულწრფელმა გაკვირვებამ და
განცვიფრებულმა სახის მეყველებამ დაარწმუნა ჩემი
მობაასე, რომ მე მართლაც არაფერი მესმოდა. ძვე-
ლი წელი დამშვიდდა და უწინდებურის კილოთი
დამიწყო ლაპარაკი.

— მჯერა, მჯერა, თაგუნ ბეგ! ბოდის ვიხდი,
რომ ცილი დაგწამე... მოდი, ერთი, ავაბოლოთ
ლოთიანათ!

ოქროს პორტსიგარი ამოიღო, ჯერ თითონ
გაიჭო პირში ძვირფასი ჰავანის სიგარა და შემ-
დეგ მეც მომაწოდა.

ძველმა წელმა მოუკიდა სიგარას და კიდევ
დაიწყო რაღაც ყბედობა, მაგრამ მე ყურს აღარ

ვუგდებდი. აღარ შემეძლო ყურის ვდება. ისე მომყვებდა ყველაფერი, რაც ჩემ წინ ხდებოდა, ისეთ მოწყენას და ზიზღსა ვგრძნობდი, რომ კიდევ დარჩენა იმ ადგილას აღარ შემეძლო.

— მშვიდობით ბრძანდებოდეთ, მე მივდივარ! — გავაწყვეტინე ყბედობა და მოვტრიალდი.

— როგორ? ასე უეცრად? აღარ გინდა დაუცადო იმას?

— რაღაც შეუძლოთ გავხდები... უნდა წავიდე!

— კარგია, ერთი! სულ ოცი წუთი-ღა დარჩა! მოიცა, კაცო, ვილაყბოთ! — არ შეშვებოდა ძველი წელი.

— არა, უნდა წავიდე! — გადაქრით ვუთხარი მე და გზას გავუღდექი.

— თავუნჩიკ! თავუნჩიკ! — მომძახა მან ასიოდე ნაბიჯი რომ გავიარე: შენ გაზრდას, დაბლა, დავითის მოედანთან ჩემი ავტომობილი დგას: უთხარი შოფერს, თუ არსად გაპარულა ის მამაძალი, რომ მე ნახევარ საათში ჩამოვალ. არ დაგავიწყდეს, გეთაყვა!

მთვარე ამოსულიყო კიდევ და მე თითქმის სირბილით დავეშვი თავქვე.

— აი, ჩვენი გასული 1920 წელი! — ვფიქრობდი მე გზაში: რა უზრდელი, უნამუსო „ქამი“ და სპეკულიანტი ვინმე ყოფილა!.. ნეტა როგორი იქნება ახალი 1921 წელი? ვაი თუ ამ საღამანამ ისიც გაგვირყენას და გაგვიფუტოს? როგორ უნდა მოვახერხოთ, რომ მაგის გავლენას ავაცდინოთ!

დავითის მოედანთან რომ ჩავედი, დახურული ავტომობილი შევამჩნიე. შოფერი შიგ იჯდა და ეძინა.

პლენანოვის პროსპექტამდე კიდევ ბევრი გზა მქონდა გასავლელი. მივდიოდი ჩქარის ნაბიჯით და თვალ წინ სულ ჩვენი ძველი წელიწადი მედგა და ყურებში მისი ყბედობა მეყურებოდა.

ვერის დაღმართზე ავტომობილის ხრინწიანი

ბლავილი მომესმა და თითონ ავტომობილმაც ტყვიასავით ჩამიქროლა გვერდით.

— თავუნ! თავუნ! — დამძახა ნაცნობმა ხმამ, ავტომობილი გაჩერდა, გაიღო კარი და თავი გამოპყო ძველმა წელიწადმა: მოდი, მოდი, ჩქარა! — მიძახოდა ის.

რომ გავუსწორდი, შევამჩნიე, რომ გვერდით ვილაყ ახალგაზრდა, ჯერ პირ-ტიტველი ყმაწვილი ეჯდა.

— მოდი, მოდი, კაცო, ჩვენთან ჩაჯექი! რას მიჩანჩალებ ქვეითად? გაიცანი: ეს თქვენი ახალი წელიწადია!

— რას გაჩერებულხარ? — დამიყვირა მან, როდესაც დაინახა, რომ მე ადგილიდან არ ვიძროდი და ცნობისმოყვარეობით ვუტკეროდი ახალი წლის სიმბატიურსა და გულუბრყვილო სახეს: ამოდი, რაღა! არ ინანებ! ისეთ ადგილას მიშყავს, რომ ჩინებულ დროებას გავატარებთ! — მითხრა ძველმა წელიწადმა და ეშმაკურად თვალი მიყო.

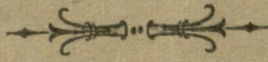
— სად მიგყავთ? — უაზროთ ვკითხე მე.

ძველი წელი ჩემკენ დაიხარა და ყურში ადრესი ჩამჩურჩულა: ისეთი გოგონებია, რომა! — დასძინა მან და პირი გაამწლაქუნა. რაკი დარწმუნდა, რომ არ წავყვებოდი, ხელი ჩაიქნია, რაღაც ჩილულლულა და ავტომობილის კარი მიახეთქა.

მე დარწმუნებული ვარ, რომ ის არამზადა ძველი წელიწადი ამ წუთშიაც იმ სახლშია, რომლის ადრესიც მე მითხრა და გულმოდგინეთ „წვრთნის“ ახალ წელიწადს.

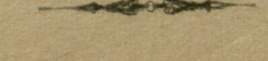
ვინ იცის, იქნება ჯერ კიდევ შესაძლო არის ახალი წლის მისი ბრჭყალებიდან გამოგლეჯა. ადრესი კარგათ მახსოვს. შევატყობინებდი კიდევ შინაგან საქმეთა სამინისტროს, მაგრამ გამოცდილებით ვიცი, რომ არა გამოვა-რა.

თავუნა

საახალწლო ნაწყვეტი გაზ. „საქართველოს“ სპეკულიანტ-ყურნალისტებს

შესაუფერი მილოცვები არ იქნა, ვერ მოვასწერსე, სეგდა მკლავს და ჯაგრისხაგან მეცინება: ხე-სე-სე-სე.
— ის რა იყო, მეგობარო, ხუმათ ყურში რომ მითხარი? ვის მიჭყავდა, სად მიჭყავდა ამ წინაზე გემით ხარი?
— გვაზავაზე მოვასწერსე... მიიღო რის იყო ღირსი, არ გამოცხვამ რიგინათ განსწახული კვერი მისი! ააძრო ხალხს სურგზე ქონი, ანგორის გზა კი ვერ ნახა. ქართველებით თათრებს ჰქვებდა! ეოჩად ბიჭო, — სა-სა-სა-სა!

საახალწლოა უსტარი სოლომონს

ძმაო სოლომონ! (ამ ქობას მიგვირს ვით გეთავსებები)
მეტინარობა მეუფლა, ვქმენ არ წინ დანასედები,
შენ ჩვენად სამძოდ ივარგი, ვით იხვებისად გედები,
შვილთა, შენ დასადართა, არღა თუ სრდიან დედები.

შენად უსტარის მოწერა აწ შმაგურ მოძესალისა,
მსურს ანგარიშის მიცემა მის წლისა, წარმავალისა,
არ დაიხარო, სულმნათო, მისად ჩავლებთ თვალისა,
არ მოგეწონოს, ნუ გასწერე,—ვქმენ შესაფერი ძალისა.

შენ, სამოთხეში მჯდომარეს, არ თუ რა გაგეოცება,
მიიღე ჩვენთა მგოსანთა მსურვალე, მწვანე კოცება;
აკურთხე, მამათმთავარო, შენგან თუ დაილოცება,
„ბარეკადებზე“ იბრძვიან, შვილნი ნუ დამეხოცება!

ზღუდენი მამულისანი, კვლავ აღმართულან სალადა
სდარაჯობს ჩვენი მხედრობა, სცან მტერთა მეუფალადა;
სხვა და სხვა კომუნისტები უკუ გვარტვიან რკალადა,
ოინბახობას სძარობენ, დირს შენად შესათვალადა.

კომუნისტების ამბავი შენთვის კვლამც მომიწერია,
„სოციალისმსა“ სთესავენ... ხელთ კი მხვეილი სჭერია,
ძარცვა, თუ მეგობრობა, საქმეთა მისთა ფერია,
სმელეთი სისხლსა ვერ იტევს და კვნესას ცათა ჭერია.

დიდი რუსეთი კვლავ დიდობს, აწ სასაფლაოდ ქცეული.
აქეთ მობიან ეოველნი იმა მხრით გამოქცეული.
ქალაქი, დაბა, სოფელი კომუნისტთაგან ქცეული
ეამთა განვლილთა სტირიან, მდუღარე ცრემლად ლეული.

ოდეს გათავდა რუსეთში ძველ დროთა მონაგარები,
სანაპიროსკენ მიაწვეს კომუნისტური ჯარები,
ბაქო აიღეს, თათართა ადინეს სისხლთა ღვარები,
არბევენ დაბა-სოფელთა მართ ვითა მეგობარები.

აწ ის სათათრე, ბაქოთკენ, „სოციალისმის“ მხარეს!
სადა მეუფობს შიმშილი, გლოვა და სიმწუხარვა,
სად ძველებურად არავის გულით არ გაუხარია
აწლა სცნეს თავისუფლება რა ძნელი მოსახმარია.

ეამი გამოჭნდა, სომხეთსაც ფერი აცვლიეს ეულად,
ოდეს იხილეს ბედძავი ანგორელთაგან ძლეულად;
ჩამოუსახლეს „რევეკომი“, ბაქოდან გამოწვეულად,
დაემარჩილა სომხეთი, ცნობილი ჭირთა ჩვეულად.

ამგვართ, — ჩვენად მეზობლად გვევანან სულ კომუნისტები
ჩრდილოეთიდან უახსნი, ოსნი და კვლამცა ქისტები,

აღმოსავლითგან თათარნი და რუსეთელნი სიძტები,
სამსრეთით სომეს-ოსმაღნი სტამბულის ნაკურსისტები.

მართალი გითხრა, სოლომონ, მათ უკუარტ ჰირძი ფერება,
მაგრამ ვით მგელსა კრავის წილ სიტუვა არ დაეჯერება,
გვითვალთვალებენ სამუსთლოდ, ჩვენო მსევ, ბროლის წვერება;
დრო თუ გვიმოვეს იცინა ჩვენ წილ ტევიათა მღერება.

ამდ ქართველი დღე და დამ ფსიზლობს, გუშაგობს, მღვიძარებს,
სამშობლოს ბჭეთა დარაჯობს და ეტრფის, არ თუ იზარებს,
სმათა ვაჟუბცთა სისაფე, აწ კვლავცა იმეს-იზარებს,
და ეკვეთება თავდამსხმელ მტერსა ნაკომუნიზარებს.

სასლშიაც გვევანან, ძვირფასო, ჩვენ კომუნისტი ბიჭები
სამშობლოს სამუსანათოდ მათი მუშაობს ნიჭები,
მოღალატეა ეოველი, რო გაუსინჯო კიჭები,
აკვირსრებენ სასლობას, კარი თუ ნახეს ღრიჭები.

ქანქარი მოსდის მოსკოვით, წესთა მის შემამკობელსა,
არ დაინდობენ, ჭედიან მძასა და დედას მშობელსა,
თვით მოილხენენ, სხვათათვის სწამლავენ წუთისოფელსა,
სიტუვა-ზასუსსა იხმარენ სასირცხო მოსათსრობელსა.

„კუკურე“ ქუდი ახურავთ მას კომუნისტურ ჯარებსა,
ტეავისა ძაბრი წითელი, მუბლთ ვარსკვლავთ იელვარებსა,
მრავლ შეესისნენ თბილისში რუსთა მისიის კარებსა,
ვინ ჩვენად სემუსანათოდ საქმეს არ დაიზარებსა.

მუქურ ვარსკვლავო, სოლომონ, იკურთხოს შენი წვერები,
გადაგვერია ბუნება, უმეტეს ცათა ჭერები
გვსუსსავენ, თოვლსა კვაფრქვევენ ოქტომბერ-ნოემბერები.
(კირიონს უთხარ, თუ ვითარ გასცოდნა ნოემ ბერები

ვეკლა წმინდანი არ არის სელთა დავითნის მჭერები,
„თვალეებსა“ სთხრიდენ ღვთისმშობელს სოგ-სოვი გაიძვერები,
მონასტრებისა მსასურნი, დიაცთა ქვრივთა მტერები,
ნუ შემომწერები, საქმეა ეს მათი შესაფერები.)

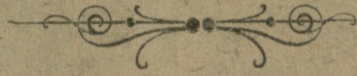
სთოვს განუწვევტიღ. არ გვასსოვს ესდენ ხანგრძლივად თოება,
მთათა და ბართა ერთგვარად თეთრი ქოჩორი მოება;
ნუ თუ ცად, ჩემო სოლომონ, სხვა არრა მოგვაოება,
რომ გადმოჭვარო სიუსვით შეგვიმსუბუქო დროება.

შეშა არა გვაქვს. ნავთი სომ კომუნისტების სელშია.
მათ, ამ გზით, დანა-მასვილი ჩვენ მოგვაბჯინეს ეელშია,
მოგვცემენ... შეგვიჩერებენ, ვეუართ ამ სატანჯველშია,
მათ ესე ჩვენი წვალება არ შერჩეს უეჭველშია.

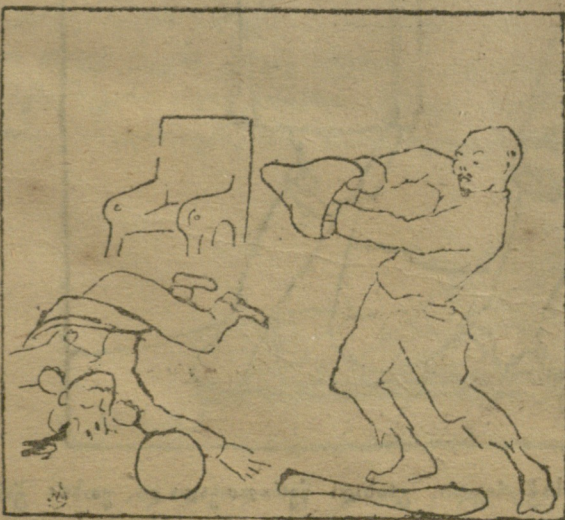
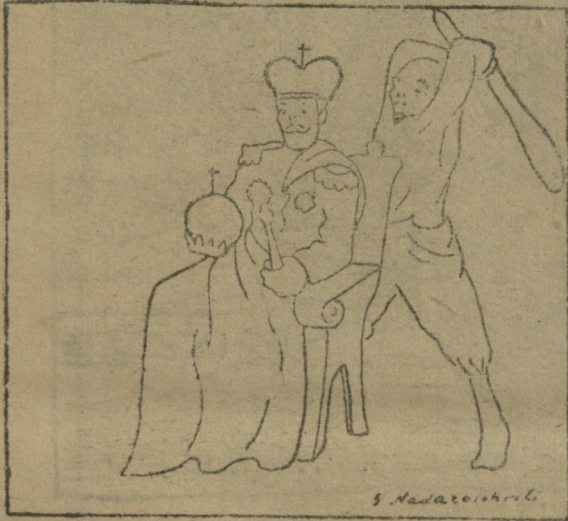
მგოსანო, შენად წერაში ხელი არ დაძვლებ, მგრამ არა მსურს კითხვითა შე თვალთა შენთა წვალება, სამაგიეროს მოწერა ამით არ დაგვევლებ. მშვიდობით! შენი მორჩილი ეშმაკი გენაცვლებ.

ეშმაკი.

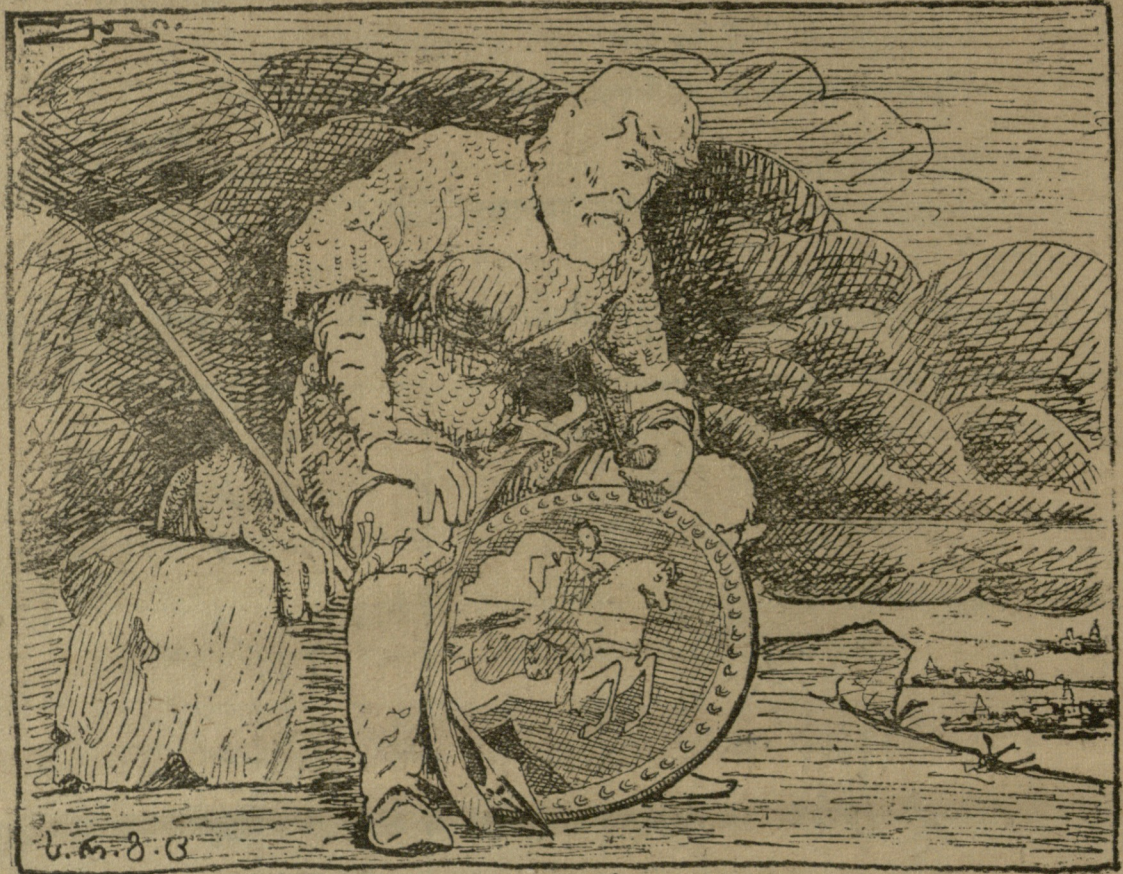
1921 წ. ახვრის 1.

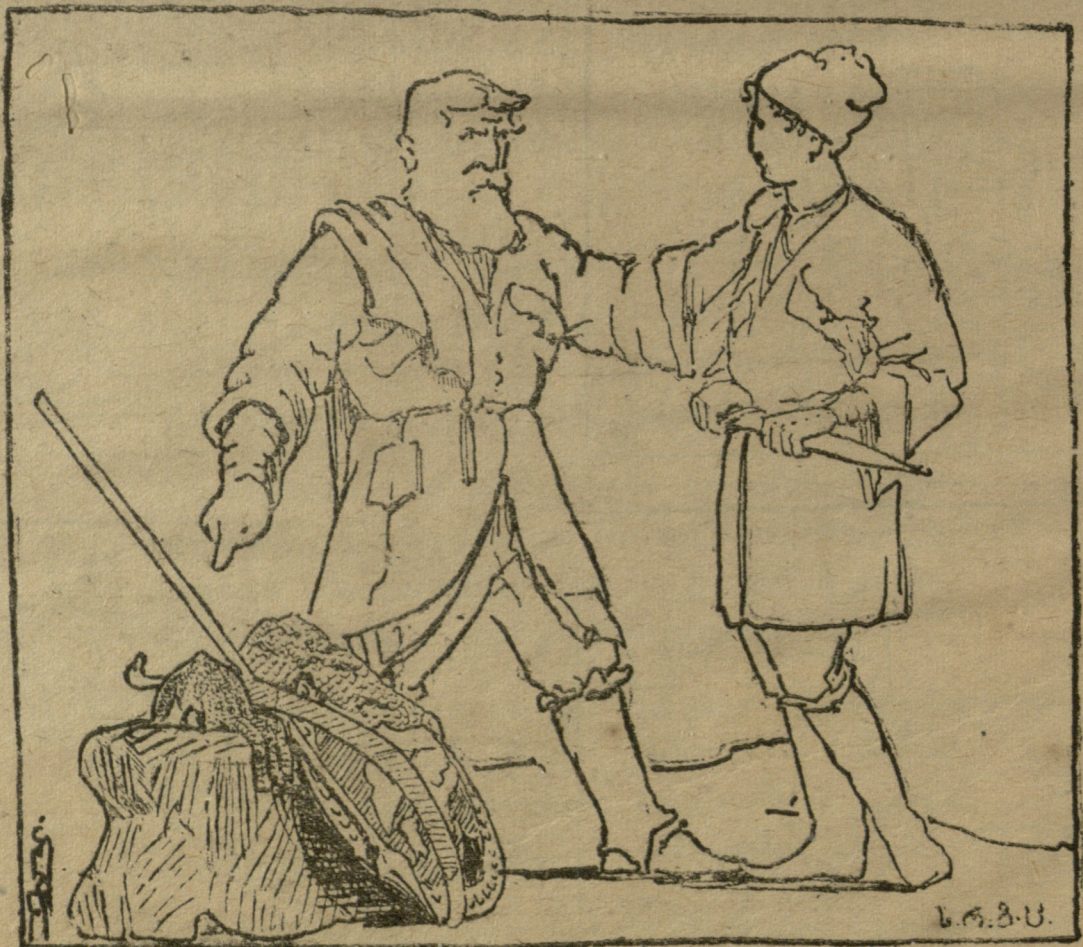
საიდან წარმოხდგა კომუნისტების „გუგურეგუ“ ქუდი

წელთა შეცვლა საქართველოში

სადაცა დაჭკრავს უამი და 1920 წ. გამოსატყულოთ მოგა სხალი წელიწადი. მონუტმა რანდმა, 1920 წ., სრულის მონუტობით ასწინ-დასწინა თვისი მოღვაწეობის აუ-გარგი და ედღეობა სხალ წელს ქვეყნის ჩასობარებლათ.

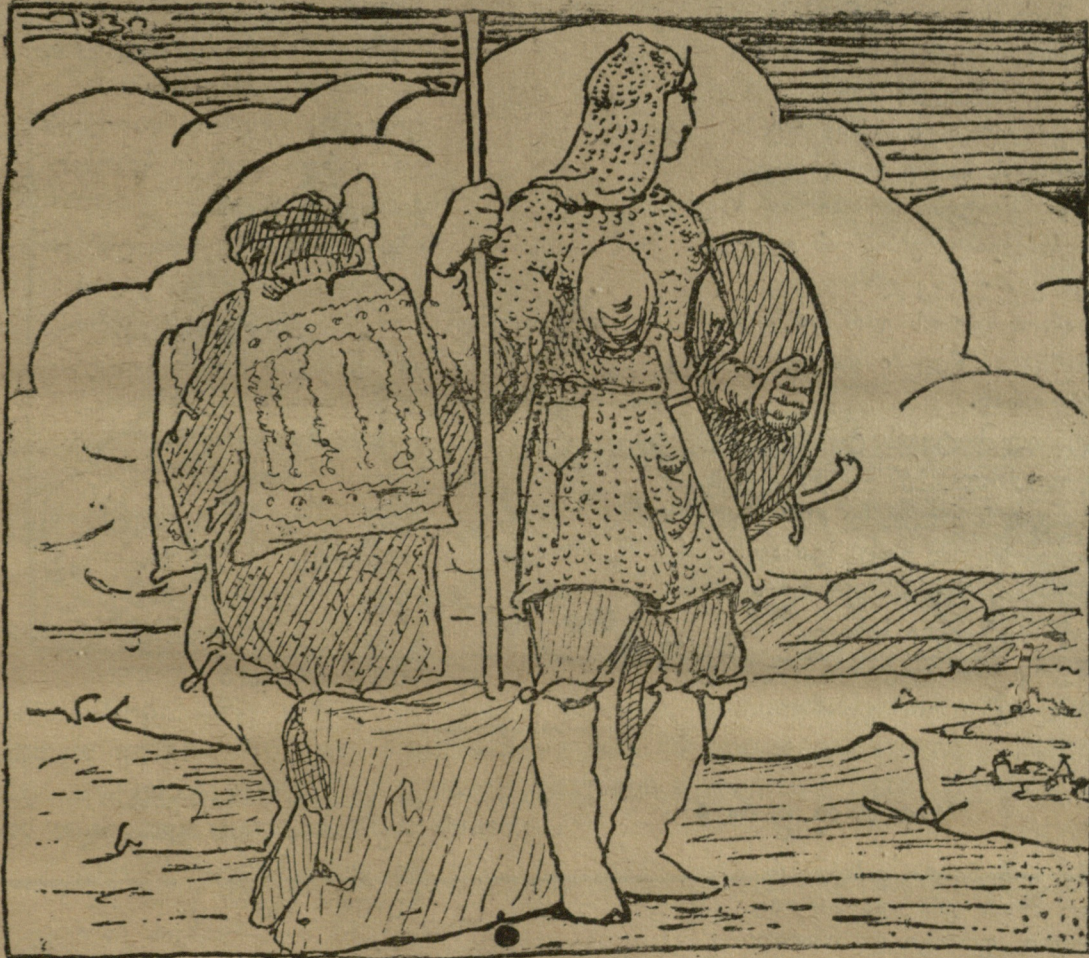

აი, მოვიდა ჭბუევი 1921 წ. მონუტმა რანდმა მოხსნა საჭურველი, გახსნა წვრთავა და, უხსრა ჭბუეს:

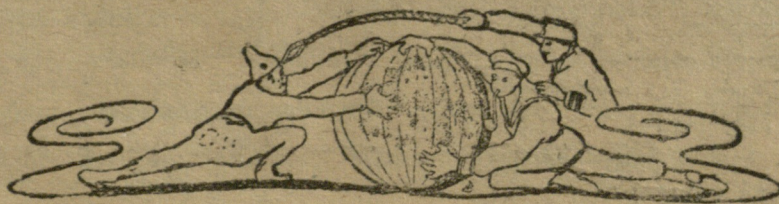
— შეილა ჩემო! ეს სომარი სამოსი და იარაღი დღიდან ქართველის განებისა გადადის წლიდან წელზე და აი დადგა უამი, რადესაც მან შენ უნდა დაგამშვენოს. ამ საჭურველს არსოდეს უმტუუნისა ქართველისთვის და მე მჭერა, არც შენს ხელში წახდება იგი. ვიდრე გაგშორდებოდე, მინდა გუჯასდილად აღვიარო შენს წინაშე ყველას ნაკლი, რაც ჩემს დროებს ახლდა თან, რათა შენ უფრო გავიდვილდეს შენდომების თავიდან აცილება, დიხსე, ბას კი თითონ დაინახავ. ჩემს წელიწადს ახსიათებდა შემდეგია: მოხელეთა შექრთამება, მეტინარა მდღრთვეების თავაშეკებუფი პარპაში, მეფირადა „ქვეყნის მისწვლთა“ განუსჯელობა და უმასუსისმგებლობა, აღვირანსნილი ფუფის სიხარბე და სპეკუელიანტობა. ყველა ამ ნაკლს მე თან წავიღებ, მაგრამ არ იფიქრო, რომ ამით მოისზონ იგინი. დიდი ბრძოლა და სიფხიზლე გმართებს შენ, ჩემო შემეგვიდრევე, რადგან მათი ფესვები ამოფუხვრული რჩება და აღვილად განხარბებს. გისურვებ წარმატებას. მშვიდობით!

მოხუცმა რაინდმა აიკიდა მის მიერ ჩამოთვლილ ნაკლით ავსებულ სურჯინი და წავიდა მარადისობაში.

ახალმა წელმა ყურადღებით მოისმინა ძველი წელის სიტყვები, გადაჭხედა მისდამი ჩაბარებულ ქვეყანას და ჩაფიქრდა:

— აი, დიხსეული რაინდი! — ჭიფიქრავდა იგი: მან გაბედულად და უღმობულად აღიარა ყველა თავისი ნაკლი, ხოლო დიხსებისთვის სიტყვაც არ დაუძრავს. განა მე არ ვიცი, რომ მან საოცარის თავგანწირულებით და ფაუკტობით დაიჭვა ქვეყანა გარეშე მტერთაგან, გააერთიანა იგი, გამეგვიდრა და სხელი გაუთქვა სხვა ქვეყნებში? მძიმეა ჩემი. ხვედრი ასეთი წინაპრის შემდეგ, მაგრამ მე დავამტკიცებ, რომ დიხსე ვარ მისი შემეგვიდრებისას: ისა სჯობია მამულისთვის, რომ შეილა სჯობდეს მამას!...

სახალწლო მ. მღერება

ანტანტას.

მსუნაგ მგელს ყელზე დაადგა
 მსუქანი ცხვარის ძვალია...
 რუსმა მოგვერდი გიყო და
 განზე გავიხტა ალია.
 ბედს თავს ვერავინ დაღწევს:
 მოვა, რაც მოსავალია, —
 არ ტყდები, თორემ თითონც გრძნობ,
 რომ შემოგადგა წყალია.

საბჭოთა რუსეთს.

„შენი სვი და შენი ქამე,
 ჩემსას ჯგარი დამიწერე“..
 მოიგონე, გაზფხულზე
 მაქ რომ ზავი დამიწერე, —
 სიტყვას ბანზე ნუ ავდებ
 და.. ნოტები ფრთხილათ სწერე..
 ჩვენს ღამურებს რომ უყურებ,
 ეს ერთი მეც დამიჯერე:
 საქართველოს ვერ დაიპყრობ
 ვერც ამ წელში და ვერც მერე.

ანგორას.

ტკბილ სიტყვას ტკბილი საქმენიც
 უნდა ახლავდეს თანაო...
 ხანჯალს ქარქაშში ვერ ჩავდებ,
 სანამ ხელში გაქვს დანაო.
 ბათუმის წილი შავი ზღვა
 აჯ არის შენი სანავო,
 ნურც იმას ფიქრობ, ოდესმე
 ჩოლოქში რომ გაბანაო.

ადერბეჯანს.

ბრძენთა-ბრძენი ხარ, ძმობილო,
 მომწონს მე კკუა შენია;
 ბატონი შენებრ ადვილათ
 აბა ვის შეუძენია?

დაშნაკელებს.

სხვისმა იმედმა
 ვერავის არგოს,
 „დიდის მომკიდემ
 მცირეც დაკარგოს“.

შეიდმანს.

„ბიკო, ვისი გარ მალხაზო?
 დაურჩი დედა-შენსაო...
 საქმე რომ არა გქონდეს რა,
 ჩამოიბრებნდე ჩვენსაო“..
 ცრუობას გოდრით დაგიდგამ
 და კორებს გეტყვი ბევრსაო.

ქართველ ხალხს.

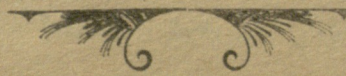
ხედავ: გარს მტერთა ლაშქარი
 გარტყია, როგორც კალია..
 ცალ ხელში თოხი გეჭიროს
 და მეორეში ხმალია.
 შენი პატარა სამშობლო
 ლამაზი პატარძალია.
 მოდიან სასიძოვები:
 ზოგი ყრუ, ზოგი მთვრალია.
 იფხიზღე.. მოტყუილებით
 არვინ მოგტაცოს ქალია!
 მოყვარეს შეხვდი მოყვრულათ,
 მტერს დაუყენე თვალია.

d.

ს ი მ ღ ე რ ა

მე კომუნისტი გახლავარ
 არ მწამს ერი და ნაცია:
 რუსი, ფრანგი და თათარი —
 ყველა ერთფერი კაცია.
 შრომა და პატიოსნება
 არ შედის ჩემს პროგრამაში...
 (რუსეთის ამხანაგებიც
 დამეთანხმება ამაში).
 მზის სინათლეზე ოფლის ღვრას
 მიჩვენის ბნელში თამაში.
 მიყვარს მწვადი და კახური...
 მარდი ბიჭი ვარ ქამაში.
 ვინც საქეიფო ფულს მომცემს,
 ჩემი სინდისი მისია...
 უფალმა გააძლიეროს
 ჩვენში წითელი მისია! —
 სამშობლოს მტერთ და ორგულებს
 იქ ექცევიან პატივით; —
 მეც იქ ვარ.. ჩვენსა ქვეყანას
 მიტომ შეგუჯექ მატლივით.
 დღითი და ღამით ვხრავ მის გულს,

არ ვაძლევ მოსვენებასა —
 (ასე პირნათლათ ვასრულებ
 მოსკოვის სურვილ-ნაბასა).
 რუსული ჩექმის კირიმე!..
 მიყვარს ის, — რისხვის მთოველი, —
 რათ იგვიანებს ნეტავი?!
 გულის ფანჯალით მოველი..
 ფუ დედა-ჩემის ლეჩაქსა!
 მამას შეახმეს მკლავები!
 დებს ამიხადონ ნამუსი!
 ძმებსაც მოჰკვეთონ თავები!.. —
 (მენშევიკები არიან
 ეგ ოხრები და აგები), —
 იმათი ლეშით ძღებოდნენ
 ტყის მხეცნი, მინდვრის სვაგები!
 თეთრი გიორგის მკვდარ სხეულს
 თვალებს ჰკორტნიდენ ყვავები!...
 მაშინ ვიხარებ.. (მანამდე
 მახეში თუ არ გავები).
 კოსმოპოლიტი გახლავარ:
 არ მწამს ერი და ნაცია:
 რუსი, ფრანგი და თათარი —
 ყველა ერთფერი კაცია.

წელთა შეცვლა რუსეთში

1920.—Бррр!.. Ну и морозъ людѣй! Словно, доканать меня собрался! А смѣны все еще не видать. Что это, Главковремя забыло про меня, что-ли... Да! пора мнѣ—старому хрычу на печку! Ну и наворотилъ-же я за этотъ годъ! Кажись, моему премнику и разстрѣливать некого будетъ!

სახალწლო ნაწევები „ესერებს“

ივანე ლორთქიფანიძე ბიჭია, მაკრატელია,
 ტანში წვრილი და მაღალი ბეჭს ზემოდ ერთობ თხელია.
 ძველთაგან „სახელოვანი“ მინისტრი რკინის გზებზე,
 ნაკობი ჩაისსა ჯიბეში,—ქეძაფმა დასწვა უელია,
 დღეს გვარდიისკენ მიანურთ მან „ჭუჭუიანი“ ხელია
 „მაუხერისტებს“ ეძახის ლომს, ქურდ-ბაცაცა ძელია.
 ერთი მათრასი მაგისთვის ვაჭმე, რა სანატრელია,
 შენი ჭირიძე, ეშმაკო, ზურგი დაურხეს ჭრელია.

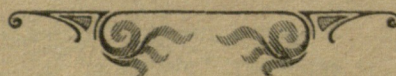
1920.—Здорово, старина! Что, стосковался по мнѣ? Вотъ и пришелъ на смѣну, Главковре^я шлетъ тебѣ коммунистическій привѣтъ!

1920.—Здравствуй, парняга! Эка хватомъ тебя нонче нарядили! откуда это платье, нашего, чтоли, производства?

1921.—Какъ же, держи кормань! Это, братецъ, все отъ врангелевской сволочи досталось!

სახალწლო ნაწევები „შეუვალობას“

აწ გვაჯები ეოველთა, მომხედოთ... მიუთ ვუალობა, ამისსნათ ქრისტიანულად მე ამა აზრთა კვალობა: თუ სახლსა ჩემსა არ ეთქმის სსვათაგან „შეუვალობა“ კაცს „შეუვალსა“ რად ვარქმევთ, ვის შეენის მახანჩალობა?! და თუგი, მძაო კირილე, სსვის სახლში შეეგლინები, „**შეუვალობის**“ ვუალობით ხელში ჩაიგდო ბინები, ცხადია, ბინის ჰატრონი დარჩება განაწუენები და „შეუვალი“ შესული, შერცხვები, შეიგინები.

1920.—Паренекъ! а, паренекъ!

1921.—Чего?

1920.— А ты, голубчикъ, того... сними-ка свой нарядъ... ты еще молодъ... кровь въ тебѣ горячая... уступи мнѣ, старику... а я за это тебѣ наставленія дамъ... на предметъ поведенія...

1921. А въ зубы хочешь? Нашелся наставникъ!—Проваливай съ чертѣмъ, а то, какъ двину! Наставленія! Не видишь, чтоли: ежели на тебѣ одинъ шлемъ, на мнѣ ихъ цѣлыхъ два! Проваливай!

შექანჯალებულის მილოცვები

ახალმა ძველ წელს ურქინა,
უფსკრულში გადაისროლა.
გულში იმედმა მიპწკინა...
ხსნის სიომ ჩამომიქროლა.

დაებტუნავ, დავკრიმანქულობ...
ცამდი ავიყვან კიბესა...
ვარსკვლავებს გულზე დავიბნევ
მთვარეს ჩამოვკებენ კიდესა.

მოვიდა წელი ახალი,
უძვალ-ურბილო, უკბილო...
გვესტუმრა უბარგ-ბარხანო...
უსანოვავო, უფქვილო.

ამბობს: მე შევქმნი ყველაფერს,
სურსათს და სანოვავესო...
ბედნიერსა გყოფთ... რომ ღიმი
არ მოსწყდეს არვის ბავესო.

მის პირს შაქარი! ჩვენც ეს გვსურს,
აღსრულდეს დანაპირები.
არვიცი!! განა ხის ტოტზე
დავლურს დაუვლის ვირები?

გული კი მაინც მიმღერის
ახალ-ახლის ლოდინში...
ავდგები, წავალ-წამოვალ,
დღეს აღარ ვძვრები ლოგინში.

მოვივლი ტურფა სამშობლოს,
მრავალსაც ვედარბაზები...
ჰარალო უნდა დაესძახო...
დაესცალო ღვინის თასები...

კუქიც თუ დავაორსულე,
მაგემეს სადმე მწვადები,
მომავალ კვირას მოგიტბრობთ,
მომეცით ცოტა ვადები.

შექანჯალებული.

მ ე რ ა ნ ი

ტუღათ სომ შინც არ ჩაივდის ამ განწირული ცხენის ჭენება,
და გზა-ტკეცილი, ჩვენგან ნგრეული, მერანო ჩემო, აღარ გვექნება.
გასწი, მერანო!..

ვ ი ზ ი ტ ი

ამ საახლოწლოდ მსურს ჩვენს პოეტებს
მოკლე ვიზიტი რომ გაფუკეთო.
ვიცი, აღგენენ ახალ პროექტებს,
იმ დღისთვის მსახურთ რა დაუკვეთონ.
პირველად გრიგოლს დაფურეკ ზარსა,
ფუტურისტების გახლავსთ ბელადი;
ჯენტელმენია, გამიღებს კარსა,
ღვინოს მომართმევს სოველ ხელადით.
აგიღებ ყანწს და დავიწყებ ასე:
გრიგოლ პოეტი ჩვენში ჰგავს მროდას;
და ტიციანი, „კოშმარით“ სავსე,
„მალარია და გიჟ მღღელზე“ ბოდავს.
პაოლო დაჰქრის „წითელი ხარით“,
ვით პანჩო, ებრძვის ქარის წისქვილებს,
გაფრინდაშვილი „ჩაქენილ თვალთ“
იწვის, „ორეულს“ ვეღარ იცილებს;
გალაქტიონი თუმც გრძნობა ნაზობს,

გაუგებრობის ბურუსი ჰფარავს;
აბაშელი კი სიტყვა ლამაზობს,
მაგრამ ცივია და გულს ვერ გვპარავს;
და გრიშაშვილი ნაზ „ოქროს ფეხსა“
ვერ სტოვებს, მაზე ლოკულობს კვალად;
ჩვენი ვარლამი თუმც ისერის მებსა,
ახალ ფორმებთან ბრძანდება მწყრალად...
და ასე მწყობრათ ჩაშოვთლი ყველას,
დავკლი, აღავერდს მივალ გრიგოლთან,
(თუ გრიშაშვილმა არ ჩაახველა
და არ შეაკრთო ისე, ვით „ოთარ“).
ისიც დაიწყებს: „მან, ამან, იმან“...
დაკლის და პავლოს გადასცემს ყანწსა.
ისიც თავის მხრით გადასცემს „ჯიმას“
თან გააყოლებს იმერულ ბრანწსა.
და გაჩაღდება ქეიფი, ლხინი,
ცაში ბახუსი შურით მოკვდება,
და გათავდება მოლხენა მით, რომ
ყველას მათრახის კული მოხედება.

სუმარა

გ ა ნ ტ ხ ა ღ ე ბ ე ბ ი

კ ა ვ ე - ს ა პ ა ნ დ ი ტ ა რ ო ო გ ა ნ ე ო ვ ი ს ა კ ა ვ ე - ს ა პ ა ნ დ ი ტ ა რ ო

სოლოლაკისა და პეტრე დიდის ქუჩების კუთხე, № 11-2.

ვისაც უყვარს: ცხელ-ცხელი ხაჭაპურები, ნაღები (კაიშალი), თაფლი-ფიჭა, ჩაი მურაბით, მაწონი, რძე, ყავა; საღამოობით მორიგი შექამანდი ხორცეულობისაგან და მინერალური წყლებით მოზრძანდეს და მიირთვას ჩვენს კავე-საკანდიტეროში.

ფასები სხვებთან შედარებით იაფია.

ფასები სხვებთან შედარებით იაფია

პატივისცემით მ. ოგანეშვიცი.

ქ ა ხ ე ლ მ ე ვ ე ნ ა ხ ე თ ა კ ო რ ო ვ ა რ ა ტ ი უ ლ ი ს ა ზ ო გ ა დ ო მ ა ბ ა

საზოგადოება აჩუქებს
= 1895 წლიდან =

„კ ა ხ ე თ ი“

საზოგადოება აჩუქებს
= 1895 წლიდან =

ღვინეები და მაგარი ხახმელები იყიდება ყოველ დღე მთავარ საწყობში: გდგლის ქუჩა № 63.
ვაჭრობა სწარმოებს დილის 9-2 საათამდე, საღამოს 4-7-დე. 1-1.

ლ ა მ ვ ი ს უ ჯ ე ბ ი

მუდმივ მეტალღურ ჩარხში

ყაღბი და მზადდება აკრძალულია

მთავარი საწეობი (ბითუმად, ცაღ-ცაღეკ)

მთელი კავკასიისთვის არის

ნ. ლ ო რ ტ ა კ ი ს

მ ა ლ ა ზ ი ა შ ი

მისამართი: თბილისი, ოღაძის ქუჩა № 3

საჭიროა ყველგან გამყიდველები

მინები ვრცელებისთვის და საბარგო ავტომობილისათვის.

2-3

დაბეჭდა და გამოვიდა გასულით კაენდრები:
შედგენილი მ. ზ ა ჩ ი ნ ი ლ ა კ ი ს მიერ.

1921 წ ლ ე

კ ე დ ლ ი ს კ ა ლ ე ნ დ ა რ ი .

უქმები დაბეჭდილია წითელი ხაზებით,
კარდანი ფერადია, ლიტვრაფიული.

ჯ ი ბ ი ს კ ა ლ ე ნ დ ა რ ი .

ქართველთათვის და სომეხთათვის.

მ ო კ რ ა ვ ი კ ა ლ ე ნ დ ა რ ი .

ქართულ-რუსული, უქმები დაბეჭდილია
წითელი ხაზებით.

თ ო ვ ი უ რ ი კ ა ლ ე ნ დ ა რ ი .

დახურათებული, ქართულ-რუსული, უქმები
დაბეჭდილია წითელი ხაზებით.

ლ ა ბ ო რ ა ტ ო რ ი ა

„მ ა უ ჯ ა“

წარმოების საგანი:

1. კბალის მარაშოკი „გუშუყისა“

2. სამოვარის მარა „მარია“

3. სანის მუდრა.

4. ოღკეფანი და ღუხი.

მ ო ი თ ხ ო ვ ე თ ყ ვ ე ლ გ ა ნ .

გაყიდვა: ყორღანოვის ქუჩა № 18, მეორე

სართული, ბინა № 3. ტელ. 8-26.

3/2-საათიდან - 4/2ს-მდე.

1-3.

ქ ა ხ ე თ ი ს მ ე ვ ე ნ ა ხ ე თ ა ა მ ხ ა ნ ა ზ ო გ ა

„ს ა ხ ა ლ ს თ“

თბილისი, ქარვასლა თამამშვიცისა.

2-2.

ღტოლვილი ახალი წელიწადი

ბავშვი. ძია! პა, ძია! მიმიღეთ ღვთის გულისათვის!

მონაპირე ჯარისკაცები. შენ ვინა ხარ, პაწია?

ბავშვი. ახალი წელი ვარ... რუსეთისა! მე იქ ვერ წავალ! მეშინიან!

ჯარისკაც. რათა, ბიჭუნი რისა გეშინიან?

ბავშვი. ისინი ღამხვრეტენ, ძია! მიმიღეთ, ღვთის გულისათვის!

„ეზმაკის მათრახი“

თვეში ღირს 200 მან., ცალკე ნომერი ეგულვან 50 მან.

ქურნალობი დაიბეჭდება **გ ა ნ ც ხ ა ღ ე ბ ე ბ ი**

რედქციაში შეიძლება შექმნა დღემდე გამოსული ნომრების. სელის მომწერ-
ლებმა ფული შემდეგ მისამართით უნდა გამოეზავნონ: თფილისი, რუსთაველის ზროს-
ზექტი, № 24. ეშმაკის მათრახისათვის. რედქცია და კანტორა ღიან 9—2 საათამდე.